

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.5.9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.5.9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.5.9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.5.9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.5.9

Antonius **D**uncinellus præstantissimo
viro Joanni **V**ites **E**pó **V**esprimensi
ac serenissimi Regis **H**ungariæ **B**ohem
mīcęq; oratori dignissimo. **S. P. D.**

p Annonios inter fama Celeberrime præsul
Romano eloquio uel Cicerone prior.
Cum tibi sint dociles pueri; clariq; Nepotes
Pars quorum studiis erudienda meis.
Scripsimus hæc ualeant cultū quis nosse poema
Quis ueterum passim scripta referta notent.
Cultior his etenim quæcunq; oratio fiet
Siue soluta meet; siue notata modis.
Vtq; per ora uirum possint audientius ire
Nec sannas metuant: auriculasue sibi.
Eligo tutorem summa grauitate uerendum
Eligo quem procerum pectora sœua tremunt.
Qui nulli ingenio: nulli uirtute secundus:
Quo nullus toto gratior orbe manet.
Hinc ad te properant nostri monumēta laboris:
Hinc uelut ad numen missa libenter eunt.
Sumito pua licet: minimo quoq; numia gaudēt:
Sumito; sic uoti Spes tua compos eat.

Vale.

n.l.

Antonius Adancinellus generosissimo
adolescēti Michaeli Vites Pānonio

S. P. D.

e Si Fabius Quintilianus Biomedes etiā τὸ
natus nō pauca de figuris direre Michael inclyte
Attī ego quoq; id oneris sumpli triplici quidem ratione
impulsus. Prīmū ut tue τὸ aliorum memorie consulere
facilius enim percipiuntur et fidelius continēt quęcūq;
carmine patefunt. Deinde ut diuersorum dicta breui col-
ligeretur. Postremo ut figurę cuiusq; Etymologia id est
originatio uno libello haberetur. Ad quas quidem scien-
das te omnisq; alios hortor; eis enim non poema modo
sed etiam oratio ornatur ut inquit Fabius: τὸ Licero de
claris oratoribus etiam ait; q; ornari orationem gr̄eci pu-
tanit; si verborum imitationibus vtantur; quos appellant
Tropos. Et sententiq; orationisq; formis quę vocat
Schemata. Ceterum quia ipsarum nomina figurarū asper-
rima sunt; aliqua enim tris breues syllabas; quędā quat-
tuor aut quinq; tenent; quod Adanius tertio libro refe-
ram; Ornari res ipsa negat contenta doceri. Tale dulcis
sime Nonis Sextilibus Adillesimo quadringentesimo
octogesimo nono.

Tabula Figurgrum.

A

Acyrologia.v.
Aenigma.xiiij.
Allegoria.lxv.
Alleotheta.xciij.

Allocosis.xciij.
Allophylis.lxxvi.
Amphibologia. ix.
Anadiplosis.xxxv.

Amphora. *xxxvij.*

Anastrophe. *lx.*

Antanaclasis. *xxxix.*

Antiphrasis. *lxvij.*

Antipophora. *lxxiiij.*

Antiptosis. *lxxix.*

Antistoechon. *xxv.*

Antithesis. *xxv.*

Antitheton. *lxxxv.*

Antonomasia. *liij.*

Aphoresis. *xvij.*

Apocope. *xx.*

Aposiopsis. *riij.*

Apostrophe. *xc.*

Appositio. *Ci.*

Asyndeton. *xxxij.* *lxxvij.*

Asteismos. *lxxij.*

B

Barbarismus. *q.*

Barbaralexis. *ij.*

Brachylogia. *xxiiij.* *lxxxvij.*

L

Lacephaton. *xv.*

Lacosyntheton. *xvi.*

Larentismos. *lxix.*

Latachresis. *xlj.*

Latachresticos. *l.*

Latatyposis. *xcvij.*

Laterochen. *xcix.*

Conceptio. *Ciij.*

Losmographia. *lxxpij.*

Climax. *xlvi.*

Chronographia. *lxxxiij.*

D

Diacope. *lxj.*

Dicreis. *xxiiij.*

Dialysis. *lxij.*

Dialton. *xxxij.*

Diastole. *xxi.*

E

Eclipsis. *xi.*

Ectasis. *xxi.*

Ecthlipsis. *xxij.*

Ellipsis. *xxij.*

Emphasis. *xcv.*

Endiadis. *lxxx.*

Enezeugmenon. *xxj.*

Epanados. *xcvij.*

Epanalepsis. *xxxvi.*

Epectasis. *xix.*

Epenthesis. *xix.*

Eperegesis. *lxxix.*

Epimone. *xxxvij.* *lxxvij.*

Episynalipha. *xxij.*

Epitheton. *liij.*

Epizeuris. *xxxvij.*

Erotema. *lxxvij.*

Euocatio. *Ci.*

Euphonia. *xcij.*

F

Figura quid. *i.*

a.ij.

H

Hypallage, lxxvij.
Hyperbaton, lix.
Hyperbole, lvij.
Hypben, xcvi.
Hypozeugma, xxx.
Hypozeusis, xxri.
Hyrmos, xlvi.
Hysterologia, lxiiij.
Hysteron proteron, lxiiij.
Hysterozeugma, xxx.
Homoeosis, lxxiij.
Homoptoton, xlivj.
Homoteleuton, xlvj.

I

Icon, lxxiiij.
Idiophasis, lxxxvi.
Ironia, lxi.

L

Liptote, lxxri.

M

Macrologia, viij.
Metathesis, xxvi.
Metozeugma, xxx.
Metalepsis, li.
Metaphora, xlviij.
Metaplasmus, xvij.
Metonymia, lh.

N

Onomatopoeia, lvi.

P

Parabola, lxxv.
Paradiastole, C.
Paradigma, lxxvi.
Paragoge, xx.
Parallage, xxvij.
Paranomasia, xxxix.
Parenthesis, lxij.
Paroemia, lxx.
Paromoeon, xli.
Periphrasis, lvij.
Perissologia, vij.
Polyptoton, xlviij.
Polysyndeton, xxviii.
Pleonasmos, vi.
Prolepsis, xxix.
Proparalepsis, xx.
Prosopopoeia, xcij.
Prosthesis, xvij.
Prothescon, xxvij.
Protozeugma, xxx.

S

Sarcasmos, lxxi.
Schema, xxvij.
Schesisonomaton, xl.
Syllepsis, xxxij. Cij.
Synaloepha, xxij.
Syncresis, xxij, xxij.
Synecdoche, lv.
Synthesis, lxiij.
Syncopa, xit.

Synthesis. xci.

Systole. xxi.

Soloecismus. iij.

L

Tapinosis. xiiij.

Lautologia. x.

Emesis. lxi.

Topographia. lxxxij.

Topothesia. lxxxij.

Tropos. xlviij.

A

Vitia orationis. iiiij.

Z

Zeugma. xxr.

Carmen de Figuris per Antonium Banci-
nelli Ueliternu summa diligentia editum.

i.

Igura sicut nomine ipso patet est pformatio quedam
remota a coi et primu se offerente ratione. Vel figu-
ra est arte aliqua nouata forma dicendi. ita Fabius libro
nono. Ea quidem vera et pmoda est figuræ definitio: quā
ex Fabio primus in lucem dedi: Alij enim quid dixerint
passim videre licet.

ii.

Fit Barbarismus scribendo siue loquendo.
Adiicit ac demit mutat transmutat & idem
Vna in uoce tamen: mauors fates bene pandunt
Asuenio tymbre &c. p mars fantes quoq; tymber
Aduenio. sic & dicendo domina dominus.

Barbarismus est (ut Diomedes ait) contra romani ser-
monis legem aut scripta aut pronuntiata vitiosa dictio:
fit enim in una parte orationis tantum. Sed id vitium in
soluta oratione nomen suum obtinet: dicitur enim Bar-
barismus idest dissonans; apud poetas vero metaplasmi
vocatur: idest transformatio. Quintilianus item libro. i.
a. iij.

docet Barbarismum esse viuus verbi vitium.
Barbarismus in latina dictio est. Barbaralexis tota per
regrina est dictio ut gaza magalia.
Barbarismus sit duobus modis scripto et pronuntiatore
et hoc quadrisariam. Adiectione. Detractione. Mutatio
ne. Transmutatione; littere; syllabe; temporis. Adiectore
littere sit Barbarismus: ut reliquias danaum pro reli
quias. Syllabe ut mauors p mars; tetuli pro tuli; alituū
pro alitum. Temporis: ut italiā fato p: os fugus: ubi
prima syllaba cum coripi debeat producitur. Detractio
ne littere sit Barbarismus: ut infatibus pro infantibus; Syl
labē; ut salnientū pro salsamentū. Tempis: ut octauo en.
feruere leucaten; auroq; effulgere fluct'. Mutatōe lītē sit
Barbarismus: ut olli pro illi; asuenio pro aduenio. Sylla
be; ut pernuces pro pernices. Tempore; ut feruere leuca
ten; Tnius obnoxiam. Transmutatione littere sit Barba
rismus: ut lerigio pro religio. Tymbre pro Tymber. Tē
poris: ut philosophia penultima correpta, et domina dos
minus producta penultima.

iiij.

Atq; Soloecismus bisseptem quippe modis fit.
Mutando genus aut casum uel significata
Verborum; mutando simul numerū quoq; tpus
Personāuc modos: aduerbia: præposituas.
Vertitur accentus: coniunctio: uel gradus: ordo.
Dumq; negas geminando: nihil nunq; simulaui.
C Soloecismus est inconueniens romano sermoni iun
ctura verborum; contra regulam artis grāmaticę posita,
latine a quibusdam Stribiligo appellatur.

Soloecismus autem est in prosa; in poemate Schema dicit; idest figura sine cultus. De Soloecismo Hellius etiam
li. v. incedit; et Quintilianus li. i.
Soloecismus fit modis generalibus quatuordecim. In mutatione generum tam nominis quam pronominiis, casuum
numero, personarum, temporum, per qualitates vel
significationes verborum, per modos, per adverbia, pre-
positiones, per gradus, coniunctiones, per geminacionem
abnuendi, per accentus, per ordinis imitationem.

Inmutatione generum nominis fit Soloecismus dicendo
purplea narcissus; atra silex, pro purpureus narcissus; et
ater silex, et quis mulier pro que mulier. Inmutatione ca-
sum dicendo urbem quam statuo vestra est; pro urbs. In
mutatione numerorum; ut pars in frusta secant pro secat.
Inmutatione personarum; ut danai qui parent atridis quam
primum arma sumite; pro qui paretis. Inmutatione tem-
porum; ut fumat neptunia troia; pro sumauit. Nec veni-
nisi fata locum sedemque dedissent; pro nec venissem. Per
qualitates vel significationes verborum; ut expoliantur
eos et corpora nuda relinquunt; et placidam paci nutritio
oliuam; fecit enim commune verbum nutritio ab eo que erat
actuum nutrio. Per modos verborum; At rutilo regi du-
cibusque ea mira videri Ausonijs; pro videbatur. Per ad-
verbia localia; ut intus eo; intro sum; pro itus sum eo intro.
Per prepositiones ut rapuitque in somite flamam; pro ad-
somite, et sub lucem ibant; pro ante hunc. Per gradus
ut bonus aut melior omnium; pro optimus vel ecomes.
Per coniunctiones; ut Subiectisque vere flamus; pro ve-
Per geminationem abnuendi; ut nihil nunquam peccavi; cum
debeat dici nunquam vel nihil unquam peccavi. Per accentus
ut si quis pronuntiaret sine accentu in fine, pone, falso, una,

a. lliij.

que quidem differentie causa in ultimo accentum habet:
ut Priscianus admonuit. Per ordinis imitationem; ut
autem fieri non debet pro fieri autem non debet. Sunt qui
putent ait Diomedes Soloecismum esse si demonstran-
tes virum; hanc dicamus; ant foeminam hunc. Aut inter-
roganti quo pergamus respondeatur Romae; aut unum
salutantes salutem dicamus. Cum utique precedens demostri-
stratio interrogatio vel salutatio vim conceperet orationis
contineant. Multi etiam dubitarunt quadriga; scala; scopa;
Soloecismus an Barbarismus esset; Cum scilicet id
genus orationis Barbarismus esse ipsius virtutis diffinitione
possit agnosciri.

lxxv.

Cultia orationis generalia sunt tria ut Diomedes scribit. Obscurum. Inordinatum. Barbarum. Obscuritatis species sunt octo. Acyrologia. Pleonasmos. Perissologia. Amphibologia. Tautologia. Eclipsis. Enigma. Adacologia. Inordinatae orationis species sunt. Lapinosis. Lacephaton. Lacosyntheton. Barbarae orationis gtes sunt duæ. Soloecismus et Barbarismus quoque species sunt plurime.

v.

Improprius sermo dicetur Acyrologia.

Sic dices requiem timeo; uel spero laborem.

Acyrologia dicitur impropria locutio; ex acyros quod est impropria et logia locutio. ut requiem timeo pro spero. Spero laborem pro timeo. Nam speramus bona timemus aduersa.

Acyrologia est dictio minus conuenienter clata; Uel non propriis dictibus obscurata sua. ut accede ad ignem huc iam calesces plus satis; ibi enim nullus significat ignis sed meretrix.

vi.

Quippe superuacuæ debet dici Pleonasmos
Additio uocis: ceu sic est ore locuta.

Cl^o Pleonasmos dici pōt a nris supabundātia. Pleonazo autem plusq; oportet facio vel dico superabundo. Pleonasinus vt nono Fabius edocet est abundans supra necessitatēm orō; sicut illa; vidi oculis ante ipse meis; in illo enim vidi inest ipse. Dicit etiam q; et gēminatio τ repetitio τ qualiscunq; adiectio pleonasmos videri potest.

vii.

Additio uocum est dicenda Perissologia
Exuberans; sine ui rerum quæ significantur.

Qua poterant ibant; sed nō qua non potuerunt.
Cl^o Perissologia dici pōt supflua locutio; nam perissos est superflua τ logia locutio. vt viuat Augustus et nō moriatur; dūmodo non sit aliud viuere q; non mori. Et ibi; ibat qua poterant sed non qua non potuerunt. hīc enim excepto ibant omnia supuacua sunt. Tō aūt perisseuma, atos. abundantia dicitur. at perisseuo abundo supero.

viii.

Si sermo fuerit nimium q; longus oportet
Macrologia quidem nobis dicetur inesse.

Cl^o Macrologia ex Macros quod est longus; et logia sermo; quasi longus sermo qui sepe res non necessarias cōprehēdit; vt apud Liuiū teste Fabio in. viij. legati nō impetrata pace; retro domū vnde venerāt abierunt. τ apud poetam: Postera lux summo spargebat lumine terras
Orta dies; quu; primū alto se gurgite tollunt Solis equi lucēq; elatis naribus efflat, Cū sit satis dixisse orto sole.

ix.

Ambiguum dictum dicas Amphibologiam:

Aio te æacida romanos uincere posse.

Amphibologia componitur ex amphi quod est vniuersalitas et legia que est sermocinatio. Amphibolia vero dicit ambiguitas. Amphibolos ambiguus.

Amphibologia est vitio compositionis in ambiguo posita sententia; que sit per accusatum; ut ibi; Aio te æacida romanos vincere posse. Item certum est enim Antonius precedere eloquentia Crassum. sed enim duo sensus vitio ambiguitatis carent proprietate; cum sit incertum ab æacide romanos vinci posse; an a romanis æaciden. Similiter ab Antonio vinci Crassum eloquétia; an a Crasso auctonum. Sit et per verbum; ut Lato criminatur; incertum est an ipse ab alio criminetur; an ipse alius. Sit et per partitum; ut vidi statuam auream hastā tenentem. Sit etiā per homonyma; ut si quis dicat aciem nec addat oculorum aut exercitus aut ferri. Sit præterea modis pluribꝫ ut interlegendum occurret.

x.

Signat idem uerbis diuersis Tautologia.

Exultans redeo; rursus gaudensq; reuertor.

Ipseegomet dicas; facies quoq; Tautologian.

Tautologia est eiusdem verbi aut sermonis iteratio. ut Fabius inquit octauo. grece enim Tautotes; latine iden-
titas. Virgilinus primo en. Quem si fata virum seruant; si
vescitur aura Aetherea; neq; adhuc crudelibus occupat
vmbbris; nam totum quod repetitur unum est.

xi.

Dicitur unius uerbi defectus Eclipsis.

Hæc secum loquitur supplendū dicit qā uerbum.

Ecclipsis est defectus quidam necessarię dictionis quā desiderat præcisa sententia; ut terris iactatus et alto; cum desit præpositio in. Italiā fato profugus; idest ad italiā. Ecclipticos autem dicitur defectiūs. Eclipsis defectio. Eclipo deficio.

xii.

Deficiens sermo certe Aposiopisis extat.

Quos ego; sed motos prestat componere fluctus

Aposiopisis Licero reticentiam; Celsus obticentiam; nonnulli interruptionem appellant; ut Fabius nono scribit. Componitur autem ex apo præpositione; et si oportet qđ est fileo vel taceo. non est quasi interceptum silentium; ut Terentius; Si sensero. et poeta; Quos ego; deest enim puniam vel quid simile. Id autem sit quā quis irascitur aut perturbatur; ut De me adsum qui feci in me querite serum. Item; Incipit effari mediaq; in voce resistit. His enim affectibus tantum sermonis defectio operatur, ut Seruius primo enī inquit. De eadē vero in figura Syncedo che etiam legit. Si ope autem silentium dicitur; Si ope los taciturnus.

xiii.

Obscurus sermo cunctis Aenigma uocatur;

Mater me genuit; eadem mox dignitur ex me.

Aenigma dicitur ab aliqbus velata questio. ut mī me genuit; eadem mox dignitur ex me; significat enim ex aqua glaciem concrescere et rursus in aquam resolui. Itē mare concretum in creta ligneo in campo ubi caro humana ossi-

bus ludebat, cum significare uelit Salem in salino fictili
quod super mensa esset; in quam anus talos iactabat ut
scribit Diomedes.

Enigma est per incredibilia confusa sententia; ut auia filiorum est; que mater mariti, cum iocasta significetur; que laij vxor oedipū filiū mortuo laio virū accēperit. Ex quo genuit Eteoclem & polynicem.

xiiij.

Esto Tapinosis fertur: si de mare gurges.

Tapinosis dicitur quum rei magna sit humilis exposicio; nam Tapinos grēce apud nos dicit humilis, vt Virgilius; multa malus simulās: pro sclestitus. Item vteriqz armato milite complent: idest multe legiones armatorum militum impleuerunt multas cauernas, & apud flaccum; Pelidz stomachum: pro bile & iracundia. Tapinosis autē proprie humiliatio dicit. Tapinos humiliis. Tapinophro syne humilitas. Tapinoo humiliio.

xv.

Dictio turpe sonas tibi nempe Cacephaton esto.
Detur in exemplum: uel tu cū compatre ludis.

Cacephaton grēce Lacophatō dici potest mala locutio vel consonantia; nam Lacon est malum & pbatum dictum, vt arrectis auribus asto. O fortunatam natam me consule roman, sit autem si cū particulaꝝ, n. littera sequatur, Virgilius; Et numerum cum nauibus c̄quet. Item quando sequens dictio duas habet syllabas pr̄cedentibus duabus consimiles: vt in predicto Liceronis Larmine deprehenditur, & in somnio Scipionis luce lucebat aliena. Si contraria est Euphonia,

xvi.

Compositura mala est uocū Cacosyntheton ulla
Nam Syn con:positū Theton apte significabit.
Exemplum teneas illud: Versaq; iuuencum
Terga fatigamus hasta; nono ut Maro dixit.

xvij.

Etaplasmus dici pōt a nrīs transformatio; **A**beta
enīm trans. & Plasma, atos, segmentum dicit. **U**nī
teste Diomede; **B**etaplasmus est transformatio quedāz
recti solitiq; sermonis in alteram speciem; metri aut deco-
ris causa figurata. **H**uius species (vt aiūt) hę sunt. **P**ro-
sthesis. Epēthesis. Proparalepsis v'l Paragoge. Aphē-
resis. Syncope. Apocope. Ectasis. Systole. Diēresis.
Synaliphe seu Syntesis. Episynaliphe. Ecthlipsis. An-
tithesis. **B**etathesis xviii.

Prosthesis apponit caput; id s̄z Aphæresis aufert
Arduus alcydes mediis in moenibus astat.

Leges cælicolum; & mortalia temnitis arma.

CProsthesis dici pōt appositio vel additio. Componit
enī ex Pros qđ est ad. & Thesis positio. vt gnate p na-
te, rettulit pro retulit, astat p stat. Prosthetos autem ap-
positus dicitur.

CAphæresis dici pōt ablacio vel abscisio; nā ab Aphero
verbo qđ est abscindo descēdit, vt temnitis p ptemnitis.

xix.

Syncopa de medio tollit: quod Epēthesis auget
Quales tunc epulas ipsum glutissē putamus
Induperatorem; sed Epectasis hæc quoq; fertur.

Syncopa pōt latine dīci p̄cisio. Componī enīz ex Syn
q̄d est con: & Lopto incido. vt glutisse p̄ glutiuisse.
Epenthesis dici potest interpositio: nam componī ex
Epi & En quē dicūt int̄ & Thesis positio. vt indupatorē
pro imperatorem. hāc alij parēthesim vocāt vt ait Bonat⁹
quidā rō pleonasmū appellāt vt Diomedes edocuit.
Epectasis dici pōt porrectio. nā Epi dicit sup: & Ecte-
no vel Ectino media longa produco extendo vt indupe-
rator pro imperator.

xx.

Aufert Apocope finem: quem dat Paragoge.

Proparalepsis item.

Nec spes libertatis erat: nec cura peculi.

Partibus ex iisdem: & summa dominarier arce.

Apocope idest abscisio v̄l amputatio: nā p̄ponī ex apo-
prepositōe: quē in p̄positiōe dicit ab vel re: & copto scido
vt peculi p̄ peculi. Apocopto aut̄ amputo significat.

Paragoge pōt dici deductio: vt dñarier pro dñari.

Proparalepsis p̄ponitur ex pro quod est ante: et para-
iuxta & lepsis acceptio: quasi iuxta anteacceptio. vt ama-
rier pro amari.

xxi.

Systole productam breuiare: Diastole fertur

Ducere correptam: sic Ectasis efficit ipsa.

Obstupui steterūtq; comæ: et uox faucibus hæsit
Dum sanguis inerat: Lucani continet alter.

Systole dici potest correptio: vt in steterunt te breuiat̄
quē naturaliter longa est, & Servio teste in. vii.
Systole sine exemplis fieri non debet. Systollo aut̄ cor-

ripiō vel contraho dicit.

Diastole potest dici latine dilatatio, et fit quum breuis syllaba producitur, ut in sanguis is breuis producitur.
Diastello autem distinguo dicit, Diastole distinctio fertur.

Ecclasis interpretatur pductio; nā ab Eccleno qd ē produco deriuatur; et fit qñ breuis syllaba pducit, ut exercet diana choros; nam di breue productum est.

Ecthlipsis necat.m.uocalem aufert Synaloepha
Hæc etiam fertur mihi nempe Sinæresis esse.
Multum ille & terris fuerat iactatus & alto.

Ecthlipsis dici pōt expressio siue elisio. Ecthlibo enim exprimo elido excludo significat, fit autē quando sequēte vocali consonans p̄cedentis dictionis exprimitur cum sua vocali, ut multum ille, vbi, v, cum, m, exprimitur, eadē figura vocatur Ellipsis vel Ellepsis; et transserf a Quintiliano distractio; nam componitur ex Ec & lipo vel lepo quod ēst desero deficio linquo.

Synaloepha vel Synalipha interpretata ſiūctio Synalipho enī ſiungo; vel dī cōpressio; nā pponit ex Syn qd est con; et aloephe p̄ſſio. Fabius tñ in primo dicq̄ interptata ſioplexio. Et est quum vocalis aliqua in fine dictōis per ſubſequente vocalem abſcitur in metro, ut multum ille & terris; hic enim vnum e precedens excluditur.

Syllaba de binis facta extat Episynalipha:
Ecce autem telis panthus elapsus achium.
Hæc eadem fertur mihi nempe Synæresis esse.

Episynalipha est agglutinatio duarū syllabarū in unam syllabā facta, ut panthus pro panthous. Episynapto aut̄ coapto vel coniungo dicit.

Syneresis teste Fabio in primo; interpretat̄ cōplexio; vt alij placet contractio; qualis est apud. **V**arronez
Tum te flagrantī deiectum fulmine phaeton, nam si esset prosa oratio; easdez litteras enuntiare veris syllabis licebat. Componitur autem ab Syn quod ciunctōem indicat et Aerēsis diuisio; quasi diuisorum cōiunctio, vt alcinus pro alcinous, bini pro biuni et similia. Synereo autem et Synero contraho vel congrego notat.

xxvij

Dicitur in binas separare Diæresis unam Aulai in medio libabant pocula bacchi.

Diercsis interpretat̄ diuisio; nā Dicreο diuidō signat, est autem figura vnius syllabe in duas; vt aulai pro aule.

xxv.

Dicitur Antithesis si littera ponitur una Ponere quum debes aliam; sic dicimus Olli.

Haec Antistoechon poterit quoq; dicier apte.

Antithesis est litterę p littera positio; vt olli subridens pro illi. Componitur autem ab Anti quod est pro et The sis positio; quasi pro altero positio; dicitur item oppositio Antithetos vero contrarius.

Antistoechon dici potest pro littera, nā Anti dicit pro; et stoechion littera, vt Virgilius; Miratur molem eneas magalia quondā, ubi magalia pro magaria dixit; ponens l.pro.r. Nam Magar non Magal̄ poenoꝝ lingua villaꝝ designat; auctore Servio primo en. Item sella pro sedda Antistoecho autem oppono dicit.

xxvi.

Est transpositio mihi nempe Metathesis ipsa.
Ista nam sicut transposita quando manebit.
Tymbreq sic dicis: quum Tymber dicere debes
CMetathesis dicitur transpositio; Nam Acta trans et
thesis positio. Est autem litterarum ordo mutatus. Vir-
gilius, r. At tibi Tymbre caput euandrus abstulit ensis.
Nam dicitur teste Servio Tymbre pro tymbre. et si etia
tymbrus ut euandrus dicatur, Adtergo autem transsero.
Metatheo transcurro.

xxvii.

Esto Prothescon mihi siue Parallage: quando est
Præpositura quidem non propria: littera siue.
Cui tantum de te licuit: pro in te Maro dixit.
Asuenio sic pro aduenio, scribit Diomedes.
CProtesmia autem dicitur præpositio: ppositio: ppositu
Parallage mutatio dicitur. Parallax vicissim. Paral-
latus mutabilis. Parallatto differo,

xxviii.

Schema accipitur auctore Fabio libro, ix. id quod
sit a simplici atq; in promptu posito dicendi modo:
poetice vel oratorie mutatu. Quas autem eius esse par-
tes idem ait: Dianocas idest in ictis vel sensus vel senten-
tiarum; et Lereoos idest verborum vel dictiōis vel sermo-
nis vel orationis. Bonatus ait q; schemata dianocas ad
oratores pertinent, ad grāmaticos vero lexeos. Huius spe-
cies sunt multe: sed necessarie traduntur ut scribit Dio-
medes per quas similes colligētur. Prolepsis. Zeugma.
Hypozeugma. Syllepsis. Asynthetō. seu Dialyton. Anadi-
plos. Enaphora. Epanalepsis. Epizeuxis. Paranoma-
b.i.

sia. Schesisonomaton. Paromocon. Homoeoteleuton.
Homoeoptoton. Polyptoton. Hyrmos. Polysyndeton
Climax.

Schema potest dici latine figura siue cultus. Cicero de
claris oratoribus appellat schemata sententiarum orati-
onisq; formas. Dianoea dianoeas dicit sententia intelli-
gētia cogitatio. Dianoeo a iaduerto delibero cogito. Le
xis aut̄ lepcos dicit dictio; et lexicon vocabularium.

xxix.

Nempe prolepsis erit praeceptio: tūc etenī sit:
Quum quod posterius ueniet describitur ante
Virgilius sexto: portusq; require Velinos.
Vel totum capitur: post partes accipiuntur.
Discipuli discunt: hic pindaron ille catullum.

CProlepsis cōponitur ex pro qd est ante et leplsis acce-
ptio: quasi preacceptio seu presumpcio: Cicero primo de
natura deoꝝ anticipatiōeꝝ interpretat: vbi etiā dicit Epis-
curum p̄imum appellasse prolepsin: quaz antea nemo eo
verbo nominarat. Prolabano antípo nobis significat:
Lambano enim capio vel accipio. Sit aut̄ Biomede tes-
te quū id quod posterius accedit ante t̄pus ascribitur: ut
portusq; regre velinos: Uelia enī nondū erat: quum ad
italiam venit ēneas vt ait Seruius: sed Helia dicebatur.
Prolepsin Fabius nono presumpcionem appellat: quiꝝ
id qd ob̄ci pōt occupamus et p̄cipue probemio zuenit
Priscianus p̄terea li. xvij. inquit. Et sciendū ꝑ in con-
structiōe diuiduorum si per pr̄sumptōem id est prolepsim
p̄ponif p̄le verbū ad vtrūq; sequēs licet ntūm antefer
vt aquilē deuolarunt hēc ab oriente illa ab occidente. Si
ad ea quē diuidunt singularit̄ verba consequantur ḡtūm

oportebit preponi pluralem diuidēdo: ut aquilaz altera
dovolauit ab oriente; altera ab occidente.

xxx.

Quum plures sensus uerbo concludimus uno
Fit Zeugma: a nobis adiunctio dicitur esse.
Troiugena interpres diuū qui numina phœbi
Qui tripodas: clarii lauros: qui sidera sentis:
Et uolucrum pennas: & p̄xpetis omina pennat.

Theuʒma dici potest latine s̄m P̄ris. li. xvij. adiunctio:
nam figura est que tunc fit quum plures sensus uno ver-
bo clauduntur. Eandem Fabius nono appellat Enezeu-
gmenon; in qua vt ait vnum ad verbum plures sententiæ
referuntur: qūrum vnaquæq; desiderarēt illud si sole po-
nerentur. Id tribus accidit modis. Aut p̄posito verbo
ad quod reliqua respiciant, vicit pudorem libido: timorez
audacia: rationem amentia. Et tunc dicit Protozeugma
Aut verbo postposito; neq; enim is es Catilina; vt te aut
pudor a turpitudine: aut metus a periculo: aut ratio a fu-
rore reuocari. Et tūc Hysterzeugma vel Hypozeugma
dicitur. Aut in medio sensuum posito verbo: & tunc Ade-
sozeugma nominatur: vt troiugena; interpres diuum &c.
Zeugma dicit iugatio vel coniunctio: et Zeugno iungo.
Zeus iugatio. Zeucteria iunctura.

xxxi.

Fertur Hypozeugma: uerbo res singula iuncta:
Incedit paulus: marcus sedet: ille quiescit.

Hypozeugma dici potest subconiunctio: nam componit
ex hypo qđ est sub & zeugis coniunctio seu iugatio. Et est
figura superiori contraria: ubi diuersa vba singulis rebus
iungunt; vt qđue petat: qđue ipse ferat; Aduentusarma
b. ii.

que sibi conciliat; violentaq; pectora turni docet; hūa-
nis que sit fiducia rebus Admonet; miscetq; preces.

xxxii.

Primi uox numeri plurali reddit a uerbo:
Aut primi numeri uerbo pluralis inhærens
Dissimili in sensu: Syllepsis dicitur esse.
Virgilius dixit: Sunt nobis mitia pe ma:
Castaneæ molles; & pressi copia lactis.
Hic illius arma: hic currus fuit.

Syllepsis dici potest latine pceptio; teste Pris. in. xvij.
Componitur autem ex Syn quod est con. & lepsis acce-
ptio. dicitur item comprehensio. Syllepsis aut compilatio.
Syl ego colligo.

notæ
v. = 3

Syllepsis ait Biomedes est dissimilium clausularum per
vnū verbum conglutinata conceptio. fit autem quando
singularis dictio plurali verbo redditur. aut pluralis di-
ctio singulari verbo adiungitur. vt lunt nobis mitia pe ma.
castaneæ molles; et pressi copia lactis. Item hic illius ar-
ma hic currus fuit. hoc autem Schema late patet vt Eo
natus ait. Unde aliqui dicunt Syllepsim fieri etiam quā
pro multis ponitur vñus. vt hostis habet muros pro ho-
stes. Item & pro vno multi. vt. ix. cn. Vos o calliope p:e
cor aspirate canent; est enim Syllepsis p numeros vt ait
Seruius. Erat namq; rectum vos o muse & tu calliope.

xxxiii.

Quum sine iunctura uoces uariæ sociantur
Dalyton certe uel asyndeton efficiemus.
Exemplum capies: rex miles plæbs negat illud.
Dalyton dici potest dissolutum; nāz descendit a verbo

Dialyo quod est dissoluo. Dialyto vero dissolutus. Di
alysis dissolutio. Dialyton vel Asyndeton est oratio sine
coniunctionibus: ut ali⁹ nānūlībus ite; ferte citi ferrum; da
te tela; impellite remos. Item veni; vidi; vici. Item iusti
tia prudentia fortitudine me superasti. Hęc etiā Brachy
logia nominatur: vt Diomedes ait τ Fabius li. ir. Asyn
detos disiunctus dicitur; Asynthetos incompositus.

xxxij.

Diuersas uoces coniunctio plurima si fert
Nempe figura dat⁹ Polyſyndetō esse pelasgū
Detur in exemplum: materq; paterq; nepoſq;
¶ Polyſyndeton dici potest multipliciter cōiunctuſ; poly
enī; multū dicitur: τ polys multus. Syndesmos vero no
dus coniunctio. Syntheton autem compositum dicit. Et
autem oratio multis nexa coniunctiōibus. vt Athamasq;
Thoasq; Pelidesq; Neoptolemus primusq; abachao.

xxxv.

Vox duplicatur enim quotiēs Anadiplosis extat
Principium & uersus fit idem cum fine prioris:
Urb̄ hetrusca solo sequit⁹ pulcherrimus astur
Astur equo fidens: & uersicoloribus armis.

¶ Anadiplosis dici potest a nostris reduplicatio; nā com
ponit ex ana, i, re: τ diplosis duplicatio. Diplazo enī; vel
diploō nobis duplico dicit. Diplosios duplus. Diploos
duplex.

xxxvi.

Incipit & finit uerbo Epanalepsis eodem.

Pauper amet caute: timeat maledicere pauper.

¶ Epanalepsis dici potest replicatio vel repetitio: vt pau
per τε. Epanalambano aut̄ repeto. Et alit Epanalepsis
, viij.

vt ait Diomedes fit quis eadē dictio et principiū versus
et clausulam tenet; vt te nemus agnitię; vitrea te fucinus
vnda; Te liquidi fleuere lacus. Item pater inqz me lumi-
ne orbauit pater. Ante etiā sceptrū dictē regis et ante. et
aliter Epanalepsis est cum maiore significato facta repe-
tito; vt in Horatio; heu fugaces posthumē posthumē
labuntur anni.

xxxvij.

Est & Epizeuxis similis geminatio uerbi
Significantis idem; memē petit hectore dignā.
Epizeuxis dici potest combinatio; id enim zeuxis impo-
rat. Hec eadem Epimone dicit; quod nomen pseuerantia
insistētia vel assiduitas interpretatur. Epizeuxis ait Dio-
medes est eiusdem dictionis in eodē versu sine aliqua di-
latione geminatio cum impetu pronuntiationis. vt memē
assum qui feci in me conuertite ferrum.

xxxviii.

Dictio si similis fuerit repetita duorum
Versum principiis: tunc Anaphoram faciemus.
Nate meæ uires: mea magna potentia solus
Nate patris summi qui tela typhoea temnis.

Anaphora dī repetitio vel relatio; Ana enī re et phora
latio. Anaphoricos vō relatiuus. Anaphero resero;
Anaphora est vt Diomedes ait relatio verbi eiusdē aut
silis p principia versu plurimoꝝ. vt nate meꝝ vires et c.
Item Spes tu nūc vna senecte; tu requies miserę. decus
imperisqz latini Te penes. in te ois domus inclinata re-
cumbit.

xxxix.

Non te prætorem prædonem dicimus esse
Dic Paronomasiā; fugit ille fugā similez dic.

CParonomasia ut ait Diomedes dicitur denominatio
Nam tunc sit quum dictio iteratur mutata tamen aut lit-
tera aut syllaba in significatione diuersa, ut abire an obire
te conuenit! Et non pretorem te sed predone m dicimus.
Sit quoq; quum precedenti nomini aut nomen aut ver-
bum annectitur ex eodez figuratum, ut fugam fugit; factū
facit; pugna pugnata est.

Paronomasia est inq; Fab. ix. qsi eodez verbo quasi sal-
sum auget; que lex priuatis nōibus esse lex non videbatur
Qui finis est; que Antanaclasis eiusdē verbi h̄ria signifi-
catio, quū p̄culeius quereret de filio q̄ is mortem suā ex-
spectaret et ille dixisset se vero nō exspectare; imo inq; ro-
go exspectes. pl.

Nominibus cunctis si iungis Epitheton unq;
Tunc Schesisonomaton dixerunt esse figurā
Marsa manus: peligna cohors: festina uirū uis
Cschesisonomaton Diomedes ait; est quin singulis nō
minibus Epitheta conjuncta sunt, ut marsa manus: peli-
gna cohors &c. Et aliter Schesisonomaton ait esse; qn̄ in
cōnexu sententiarum plures Antonomasię ponuntur, ut
armipotens tritonia virgo. Schesis dici potest habitudo
vel habitus Onomatōn vero nominum.

xli.

At Paromoeon erit; similis si litterā multis
Vocibus initium præbet. sic Ennius inquit
O tite tute tati tibi tanta tyranne tulisti.

Machina multa minax minatur maxima muris

CParomoeo dici potest simile. Paromoeos vō similis
xlii.

Vno uerba modo finita aut nomina multa

Homoteleuton faciunt: petit eripit ambit.

Virgilius sexto dixit: bella horrida bella.

Homoteleuton vel homoeoteleuton dicit a Cicerone
In dignitatib^s similis desinēs, nā pponit ex homos quod
est similiter: et teleuton finitū. Telos vō finis. Teleo finio
persicio. Teleute finis. Est asit oīo similibus verbis aut
vocibus terminata, vt apud Enniū: Eos reduci q̄ relin-
qui temni q̄ deserī malui. Virgilius: bella horrida bella.
buic asit p̄ia est homoptoton; quia solūmodo est nōiūm.
xliij.

Si similes casus uel fines clausula sumit:

Vt iustis ducibus sapientibus atq; benignis

Moerentes flentes lachrymantes ac miserantes.

Fertur Homoptoton tunc esse figura pelasgum.

Homoptoton dicit similiū casuum: vel similis cadens
homos enim silr, et ptosis casus est. Dicit etiam homoe-
optotō: homoeos nāq̄ similis est. Homoptoton est oīo
vno similiq̄ casu compacta, vt apud Salustiū teste Bi-
mede: Maximi ducibus fortibus strenuisq; ministris, et
aliter sit quim oīo excurrit in eosdem et similes casus, vt
Ennius: Moerentes flentes lachrymantes ac miserates
xliij.

Datq; Polyptoton uarios casus retinendo

Clausula: littoribus contraria littora fluctus

Fluctibus esse precor: populis populos inimicos.

Polyptoton; idest quod multiplicē habet casum: polys
enim multis est: ptosis casus.

Polyptotō ait Biomedes ē oīo casū varietate disticta
vt in Lef. Le solū bēmus: Tu es patronus: Tu pater.

Ille tibi moriēs nos p̄mendanit sener: Si deseris tu nos
perimus. Item littora littoribus contraria r̄c.

xlv.

Longa quidez series cōstructus Hyrmos habet.
Est in secessu longo locus.&c.

Hyrmos dicitur quasi Syrmos quod est tractus: nam
series est orationis; vel constructio continua tenorem suū
in multos versus p̄tendens. vnde teste Seruio Hyrmos
longissimū est hyperbaton. Tlrig. vi. Princípio cēlum ac
terras camposq; liquentes Lucentemq; globū lunę tū
taniaq; astra r̄c. Syrma etiā tractus dī. & Syro trabo.

xlvi.

Esto Climax proprie subscripta gradatio lector.
Torua lexēna lupum seq̄tur: lupus ipse capellam
Climax dī latine gradatio teste Fabio li. ix. Et est figu
ra quū de verbo in verbum fit gradatio; repetit enīz que
dicta sunt: & p̄nsc̄b ad aliud descendat in priorib⁹ resistit
vt industria parit virtutez; virtus gl̄am. gloria inimicitias
inimicitie pericula. Clima climatos regio dicit: Climax
vero clima cos scala vel gradatio.

xlviij.

Tropus est verbi vel sermonis a ppria significatōe
in aliam cum virtute mutatio. Fabius. viij.

Tropos itez sermo est a principali significatōe translatus
ad aliā ornādē oīonis grā. Vel Tropos dictio est ab eo
loco in quo p̄pā est: trāslata in eū i quo p̄pā nō est. fab. 9.
Tropi dicti ex eo q̄ vertant oīonem. vnde & motus dicū
tur auctor est idem Fabius. Tropeo aut̄ verto significat.
Trope vero mutatio seu conuersio.

Tropi sunt ut asserit Diomedes. Abetaphora. Abetale.

Autonomasia. **O**nomatopoeia. **H**yperbaton. **A**llegoria.
Catachresis. **A**detonymia. **S**ynecdoche. **P**eriphrasis.
Hyperbole. **H**omocosis. **H**orum autem oium generalis est
Admetaphora; ceteri omnes huius species videntur.

xlviij.

Quum res est alii similis pro nomine nomen
Ponitur; hinc iuuensis simplex hic dicit agnus
Id sic translatum tibi rite Metaphora fertur.

Admetaphora ex meta componitur quod est trās et pho-
ra latio. vñ Admetaphora dicit latine translatio; quod etiā
Fabius scribit. viij. quę quidem vt ait copiā auget seim-
nis permittendo mutuari quę non habet; quodqz est diffi-
cillimū pr̄stat ne vlli rei nomen deesse videatur. Trans-
fertur ergo nomen aut verbū ex eo loco in quo proprium
erat in eū in quo aut propriū deest; aut translatū proprio
melius est. Id facinus aut quia necesse est aut quia signi-
ficantius est; aut quia decentius. vnde necessitate rustici
dicunt: gēmam in vitibus. quid enim dicerent aliud τ si-
tire segetes. Item illa ad ornatū; lumen orationis; gene-
ris claritatem; τ concionū procellas; τ eloquētię fluinina
Sic Adarō dixit: Classiqz iniitit habenas. Itē arrectisqz
aurib' asto. ferrūqz armare vñ neno. nā τ venenū armare
τ ferrum armari translatio est; vt idem Fabius. viij. scri-
bit. Et Admetaphora aut necesse locū occupare debet; aut
si in alienum venit plus valere eo quem expellit. Adeta-
phero autem transfero dicit.

xlxiij.

Nempe Catachresis dicetur abusio nobis.
Hinc particidam matris fratris quoqz dicunt.

Cum proprie patris sit parricida uocandus.

CLatachresis dici potest a nobis abusio vel usurpatio.
Lata nangz contra dicit, et chresis vsus; quasi sit contra
vsum. Hec autem ut Fabius scribit, viij, non habentibus
nomen; suū accōmodat; qā in proximo est, sic dicūtur pyri
des cuiuscūz materię sunt; et parricida m̄ris q̄qz aut fra
tris interactor. Vnde oportune ait idem in dicto libro.
Hulta sunt grēce et latine nō denōiata; nam et qui iacu
lum emittit iaculari dicitur; qui pilam aut sudem appella
tione priuatim sibi assignata caret. et vt lapidare quid sit
manifestum est. Ita glebarū testarumqz iactus non habet
nomen. Vnde abusio quę Latachresis dicitur necessaria.
Hec ille. l.

Fertur abusiuus nobis Catachresticos illis.

Fertur abusue tantum sperare dolorem.

CLatachresticos dici pōt abusue; Virgilius, x. An se se
mucrone ob tantū dedecus amens induat: pro feriat abu
sue dixit. Catachresticos nomen abusiuus dicitur, aduer
biū vero abusue. Catachraomę autem abutor.

l.

Fit Metalepsis enim quū dictio forte gradatim
Ad quod demonstrat pergit. tibi testificatur
Post aliquot mea regna uidens mirabor aristas.

CA Metalepsis figura est quā nos varie trāslatiuā trāsum
ptiuā transpositiuā vocamus; vt Fabius ait in, iiij. Cōpo
niū aut ex meta et lepsis quę est acceptio. hinc transūptio
dici. Ad etallambano aut transumo ac muto. Fitqz quiqz
aliqua dictio aliud a sua propria significatiōe ex his que
prēcesserūt denotat; vt ibi; post aliqt mea regna vidēs mi
rabor aristas; hoc est segetes; et sic estates; et ob id annos

līj.

Pone tenens lector pro contento; aut uiceuersa
Nunc pateras libate ioui; uel uina coronant.

Nempe Metonymiam conceditur esse figuram.

CMetonymia dicitur ab Diomede transmutatio. sit autē
multis modis; per id quod continetur id quod continet;
sic; crateras magnos statuunt τ vina coronant, non enim
vina sed crateras in quibus vina. Per id quod continet
id quod continetur; sic Celo gratissimus amnis; pro dīs
qui celo continentur. Per inuentorem qđ inuentum est;
Aut per dñantem subiectū, sic; sine cerere τ baccho friget
venus, vult enim per cererem panez intelligi; per bacchū
vinū; per venerem concubitū. Per inuentū inuentorem;
aut p subiectū dñantem, sic; vt vinū preccemur nā hic p̄
sens deus est. Ab eo quod sit id quod facit, sic; frigus pi-
gruz moestūq timorē, i. qui moestos facit. A Metonomazio
autē transnōio dicit, Metonymia transnominatio fertur.
A Diomede vero transmutatio ut diximus.

līj.

Antonomasia est pro nomine sumpta loquela:

Sic proprium nomen retices ponens generale.

Sic quoq; Virgilium nomen dicendo poetæ.

CAntonomasia dici potest p nomine; id est vice nominis
positio, vt magnanimus anchisiades; pro ēnea, et Satur-
nia pro iunone. Fab. viij.

Antonomasia vt Diomedes ait est vocabulū quod sine
nōie positū loco eius fungitur, vt est; Arma virumq; cano
vbi intelligitur ēneas. Item domitor maris dicitur; τ in-
telligi neptunus. Sit autē modis trib⁹; Ab aio vt magna-
nimus anchisiades id est ēneas. A corpore vt ipē arduus

idei polyphemus. Extrinsecus: ut insoeliz puer atq; in
par congressus achilli; hoc est troilus.

lxxij.

Appositum proprio mihi fertur Epitheton esse.
Alma ceres: & pulchra uenus uel tristia bella.
Epitheton recte dicimus appositum vel adiectiuū: a non
nullis sequens dicit, vt dulce mustum. eo poec et frequē
tius & liberius vtuntur. Itaq; & dentes albi: & humida vi
na, in ijs non reprehendimus. apud oratorem nisi aliquid
efficitur redundant. Tunc autem efficitur si sine illo quod
dicitur minus est. qualia sunt: o scel^o ab hominandū. o de
formem libidinem. Fab. 8. Componitur autem ex Epi qd
hic dicit in: & theton positum. Sumuntur autem Epithe
ta modis tribus. ab animo: vt iustus imperator: cotēptor
diuum Aenezentius. A corpore vt pulcher iulus. Extrin
secus vero que sumuntur in plures species diuidunt. sunt
enim ab loco. ab actu. ab euentu. Ab loco vt vlyres itha
cus. Ab actu: vt enea nutrit^r Laieta. Ab euentu: vt insu
la diues opum Tenedos.

Epitheton ab Antonomasia differt. hec enim vicem no
minis substinet: Epitheton vero nūq; eit sine proprio no
mine; vt Bonatus edocuit.

lv.

Pro numero numerū si pono Synecdoche hētetur
Exemplum: naues armato milite complent.
Si partem sumes pro toto: uel uicce uersa:
Da requiem puppi ueniet quum frigidus annus
Nuda genu: tectusq; oculos eadem quoq; fiet.
Synecdoche dici potest conceptio; vel comprehensio,

A Cicero vero in dignitatibus dicitur intellectio. **S**yneccdochicos autem adverbium comprehensim denotat. Est autem figura quam a parte totum; vel a toto pars intelligit ut puppi; id est naui, frigidus annus, i. frigida hyems, mens minisse autem debemus ait Bonatus: quod sit a parte totum faciendum esse ab insigniori parte. **S**yneccdoche est etiam ibi: Nuda genu; nodosq; sinu collecta fluentes, id est habens nudu genu; et habens collectos sinu. **F**it enim quotiens principio preteriti epis a passivo iungimus casu actuum; ut deiect^o animu; moesta vultu Seruus, i. qn. sed in carmine potius qz in prosa vtemur.

Syneccdoche item est (ut Fabi^o ait nono) quu subtractu verbū aliquod satis ex ceteris intelligit, ut Celius in Anto niu; Stupe gaudio; simul enī auditur coepit. Cui sila sunt illa meo qdem iudicio in quibus verba decenter pudoris gra subtrahuntur. Nouimus et qui te transuersa tuentib^o Lircis: Et quo sed faciles nymphē risere sacello. Hac quidam Aposiopis in putant frustra. Nam illa qd taceat incertum est; aut certe longiore sermone explicandum, hic vnu verbu et manifestum quidem desideratur, que si Aposi opis est; nihil non in quo deest aliquid idem appellabitur Hec ille. lvi.

Finge nouas uoces Onomatopœia fiet
De sonitu factas: sus scropha hinc dicitur esse.

Onomatopœia est Onomatos id est nominis; poëia fictio. Hinc etiam Fabius in. viij. ait. Onomatopœia est fictio nominis gr̄cis inter maximas habita virtutes, nobis vir permittitur; inde tamen mugitus et sibilus et murmur venerunt. **F**it autem quando vocis consuēt nomen ad mitandum sonum affingimus. ut ouium dicimus basatum, bouim mugitum; equorum binnituz, terribilis bu-

cinc sonitum Taratantara, Ennius; At tuba terribili so-
nitu taratantara dixit.

lvij.

Circuitus romane Periphrasis esto loquendi;
Et iam prima nouo spargebat lumine terras.
Tithoni croceum linquens aurora cubile.

Iam lucescebat: uel lux erat orta notatur.

Periphrasis vocant circuitum eloquendi ut docet fa-
bius libro, viii. Sitq; quum id quod uno aut paucio:ibus
verbis dici potest pluribus explicat, ut tempus erat quo
prima quies mortalibus egris Incipit: et dono diuiz gra-
tissima serpit. Item ouium teneros depellere foetus; id est
agnos. Periphrasis demum circumlocutio dicitur. Peri-
enim circum vel circa dicit; phrasis locutio fert. Et phra-
so dico vel dissero.

lviii.

Transensus ueri manifestus hyperbola fiet.

Astra ferit sonus armorum: clangorq; tubarum.

Hyperbole dici potest eminentia; vel ut ait Cicero su-
perlatio. Fabio li, viii. supericctio interpretat. a qbusdaꝝ
vero excessus dicitur. Componitur enim ex hyper qd est
super; et bole quod est iactus, unde figura dicitur quū di-
ctio excedens fidem ponitur augendi minuendine gratia
Augendi; ut nūe candidior; et fulminis ocyor alis. Adi-
nuendi; ut volantis te soli sonitus terreret; et vix osibus
berent.

lix.

Vocum turbatus formabit Hyperbaton ordo.

Longius est uerbum quotiens fit hybaton illic

Hyperbaton verbi transgressio interpretat s in Fabiuꝝ

8. libro: quam frequenter ratio α parati α cis et decor posc α e
fit enim frequentissime aspera τ dura τ dissoluta et hians
oratio; si ad necessitatem ordinis sui verba redigatur, longius ergo verbū proprie \mathbb{H} yperbaton est. ut animaduerti
iudices om̄m accusationis oratiōem in duas diuisam eē
partes; nam in duas partes diuisam esse rectum erat; sed
durum τ incomptū. Huius vero Tropi species sunt qnq β
ut afferit Biomedes. Anastrophe. Diacope. v^l Tmesis
Dialysis vel Parēthesis. Synthesis. Hysterologia sive
 \mathbb{H} ysteron proteron. Hyperbēno autem transcendō dicit:
vel trāsgredior. Hyperballo extendo supero. Hyperbasia
vel \mathbb{H} yperbasis transgressio.

lx.

Dictio si subsit: cum sit praecedere digna:
Transtra per & remos dicatur: Anastropha siet.
Anastrophe dicit̄ inuersio: est enīz (vt ait Biomedes)
duorum verborum ordo preposterus. vt transtra per et
remos. Est cnīm per transtra. Item italiām contra pro
contra italiām. Docuit vero quidam q β Anastropho re
uertor est nobis. τ Anastrophe reuersio.

lxii.

Dat Tmesim partes in binas dictio secta.
Est borex regio septem subiecta trioni.

Tmesis vel Diacope est vnius cōpositi vel simplicis
sectio, vna dictiōe vel pluribus interictis; ut septem sub
iecta trioni, et saxe cere cōminuit brum, pro septentrioni
 τ cerebrum. Tmesis enim proprie dicitur sectio scissio di
uisio: Lemno enīz incido significat: Lemmo scindo.
Diacope ex dia prepositōe α ponitur. Dia autem: idest p
 τ copto incido; quāsi intercisio. Diacopto item interciso

significat.

lxij.

Interpositio romane Parenthesi extat.

Tu mihi(nanq; pius) nocte q; diesq; fauebas.

C Parenthesi g; ecī vocant(ait Fabius nono) nos interpositionem vel interclusionem dicimus: dum continuationi sermonis medius aliquis sensus interuenit; ut e.g.
as(neqz enim patrius consistere mentem passus amo.) rapidum ad naues premissit achaten. Componitur autē ex para τ en quę duo dicunt inter; τ thesis positio. Eadem Biomedes Dialysin vocat,i,dissolutionem.

lxvij.

Synchesis est uocum aut sensus confusio longa.

Vina bonus quæ deinde cadis &c.

C Synchesis dicitur a nostris confusio;nā Sfn dicit con
τ chesis fūic. Est autē Hyperbaton obscurū ex omni pte.
vt vina bonus : c. Cum sit ordo. Deinde heros diuidit
vina: quę bonus acestes onerarat cadis, et de trinacrio
littore abeuntibus dederat. Item scđo en. Juuenes for
tissima frustra pectora τc. Est enim ordo; iuuenes fortissi
ma pectora frustra succurritis vrbi incense: oēs dī qbus
imperiū hoc steterat excessere adytis arisqz relictis: vide
tis quę fortuna sit rebus: si vobis certa cupido est: sequi
me audentē extrema ruamus in media arma τ moriamur

lxvij.

Hysteron & proteron: nutrit peperit uocitatur

Hæc fit quum rectam seriem sententia mutat.

C Hysteron dicitur a nostris ultimū post vel nouissime.

Proteron vero prius, et inde Hysteronproteron figura
nominatur; quum sententia ordine cōmutatur: vt postqz
altos tetigit fluct' τ ad cquora venit; nā p̄us ad cquora

c.i.

venit q̄z tangeret fluctus. Hysterologia dici potest preposurus serino; estq; eadem figura cum Hysteronproteron

lxv.

Allegoria datur nobis inuersio: fitq;
Quum uerbis aliud: sensuq; aliud reperitur.
Claudite iam riuos pueri: sat prata biberunt.

¶ Allegoriam Fabius octauo inuersio: interpretatur
ut aliud verbis aliud sensu ostendat. O nauis reserant in
mare te noui fluctus; O quid agis: foriter occupa portū
totusq; ille Horati locus odaꝝ primo. quo naue; p:o po
pulo: fluctuum tempestatem pro bellis ciuilibus: portum
pro pace atq; concordia dicit. Et Virgilius in fine secun
di g'. Sed nos imensum spatio consecuimus equor; Et iā
tempus equū fumantia soluere colla. hoc est que tractā
da fuerant explicuimus iam congruum est carmen finire.
Eius præterea septem sunt species eminentiores. Ironia
Antiphrasis. Aenigma. Chariétismos. Paroemia. Sar
castmos. Alteismos.

lxvi.

Ironia quidem mihi dissimulatio fertur.

Ironia quidem multis illusio habetur.

Quum sermo ostendit recto contraria sensu.

Egregiam uero laudem: & spolia ampla refertis.

¶ Ironia diuersum ei quod dicit intellectum petit. ut Fa
bius docet in sexto. idem vero scribit libro octauo: q; Iro
niam illusionem vocent qua contraria ostenduntur: que
aut pronuntiatione intelligitur: aut persona: aut rei natu
ra. quale est; Egregiam uero laudez & spolia ampla refer
tis Tuq; puerq; tuus. hanc nisi grauitas pronuntiatiōis
adiuerterit confiteri videbis quod negare contendit. Item

Verres pretor urbanus homo sanctus et diligens. Et in
clodium integritas tua te purgauit mihi crede, pudor eri-
puit: vita ante acta seruauit.

lxvii.

Antiphrasis uox est signans contraria dicto.
Dicimus hinc parcas: quia nulli parcere norunt.

Antiphrasis est vnius verbi ironia: Lēponitur autem
ex anti quod est contra: et phrasis locutio. Est enī dictio
e contrario significans; ut bellum dicitur q̄ minime bonū
Et parce q̄ minime parcāt, vel potius a partu littera im-
mutata quasi partē vt Clarro voluit Sellio referente li-
bro tertio. Nascentibus enim hominibus bonum et mali
conferunt vt Hesiodus edocet. Qua etiā figura nōnunq̄
quos nanos spicimus atlantes vocamus: ethiopes ar-
genteos. Hęc ab Ironia differt: q̄ Ironia pronuntiando
mutat affectum et significatiōem: Antiphrasis vero diuer-
sitate rei notat vt Diomedes ait. Antiphaticos prēterea
contradictoriūs dicitur. lxviii.

Obscurus sermo cunctis Aenigma uocatur
Mater me genuit eadem mox dignitur ex me.

lxix.

Sit Charientimos tibi gratificatio dicta:
Aspera qua dictu promuntur gratius: ut si
Interrogando nunquis me quæsicerit: mox
Prospera dicatur fortuna: salus bona siue.
Per quod signatur nullos de me petiisse.

Charientimos dici potest gratificatio: Nam a Charien
quod est gratum vel gratiosum deriuat, ab aliquibus dī
urbanitas. Charientizomē autem iocor: urbanus sum;

c.ii.

alludo significat. Charizome vero dono gratificor.
Est autem tropus ut Diomedes ait: quo dura dictu gra-
tius proferitur, vel dictio per ea quæ grata sunt auribus
aliud significans; ut quū interrogamus nūquis nos quæ-
sierit et respondeatur bona salus vel fortuna; exinde intel-
ligitur neminem nos quesiuisse.

lxix.

Si dices lupus est in fabula amice: figura
Scribitur a cunctis tunc rite Parcemia dici.

Interpretantur prouerbion hanc tamen omnes.

¶ Paroemia dicitur a nostris prouerbium; ut Virgilius
in moeri: Lupi moerim videre priores; nam etiam physici
confirmant: quæ voce deseratur is quem prior viderit lupus?
Unde etiam prouerbium natum est apud Terentium in
adel. Lupus est in fabula quoties superuenit ille de quo
loquimur: et nobis sui presentia amputat facultate loquendi.
Plinius etiam libro. viij. sic: Sed in italia quoque cre-
ditur luporum visus esse noxius; vocemque homini quem
priores contemplentur adimere ad presentis. Paroemias
autem proverbialis dicitur.

lxxi.

Sarcasmos plena est odio deriso ab hoste:
En agros: & quam bello troiane petisti
Hesperian metire iacens: Maro fert duodeno.

¶ Sarcasmos è plena odio atque hostilis irrisio: ut pyrrhus
ad priamum: Referes ergo hec: et nuntius ibis pelidque ge-
nitor; illi mea tristia facta tecum. lxxij.

Effertur quicquid sine rusticitate facete
Ipsa figura quidem Asteismos dicitur esse.

Qui bauium non odit: amet tua carmina Meui
Atq; idem iungat uulpes:& mulgeat hircos.

Asteismos; idest vrbanitas; est tropus multiplex nume-
roscq; virtutis; Nam Asteismos putatur quicquid rusti-
ca simplicitate caret; & faceta satis vrbanitate exponitur;
vt apud Virgilium in b. Qui bauium non odit amet tua
carmina Aenei; idest pro poena ei contingat; vt diligat
Aenium peiores poetam; Nam Aeneius & bauius pes-
simi fuerunt poete; inimici tam Horatio q; Virgilio; Un-
de Horatius; Adala soluta nauis exit alite; ferens olentez
Aenium. Atq; idez iungat vulpes et mulgeat hircos; id
est faciat que contra naturaz sunt. Asteizo autez iocor di-
cit, Asteios vrbanus. Asteizomq; vrbanus sum.

lxvij.

Fertur Homoeosis quotiens fit similitudo
Sunt species Icon ue Parabola cum Paradigma.

Homoeosis dicitur a nostris similitudo; Nam tropus
est quum ex similitudine alicuius cogniti in similitudinem
deueniuimus incogniti.

lxviii.

Ad formam formæ collatio dicitur Icon.

Omnia mercurio similis uocemq; coloremq;.

Icon est quum formæ ad formam cum quadam simili-
tudine sit collatio vel comparatio; aut laudis aut vitupe-
rationis causa; vt ibat in prælium corpore tauri validissi-
mi; impetu leonis acerrimi. Similiter iste quotidie p forū

c.iiij.

tanqz iubatus draco serpit dentibus aduncis. Ites os hu
microsz deo similis.

lxxv.

Ponitur exemplum uel comparatio quando.
Illa figura uenit quae nempe Parabola fertur.

CParabola comparatio dicitur; na valet dici iuxta sen-
tentia. Sit enim ex para quod indicat iuxta; τ bule prosilium
vel sententia; quasi rex dissimilium paratio. Virg. in scrito
Qualis mugitus fugit cum sauciis ar*am* Laurus; τ incer-
tam excussum ceruice securum. Item Qualis in eurone ri-
pis τ c. Fabius libro. v. Parabolam appellat exemplum
Diomedes similitudinem, alij comparationem.

lxxvi.

Dicti uel facti exemplum fertur Paradigma
Anthenor potuit mediis &c.

CParadigma dicitur a Fabio in quinto Exemplum; est
enim Exempli hortantis vel dehortatis enarratio; Hor-
tantis; vt Anthenor potuit τ c. Item Pa las ne exurere
classem arginum τ c. Dehortantis; vt El non sic phrygius
penetrat lacede*m*ona pastor; led*am*que helena*m* troianas
verit ad vrbes. Paradicno autem exemplifico dicit.

lxxvii.

Sape relata quidem sententia Epimone habetur
Intercalares uersus illud manifestant.
Incipe mannalios mecum mea tibia uersus.

CEpimone dici potest perseverantia; vt superius in Epi-

zeusi dictum est numero. xxxvij.

lxviii.

Si ponatur agens patiens res: uel uice uersa

Siue modo simili tibi sit conuersio facta

Trade rati uentos dicatur; Hypallage habetur

Hypallage dicitur submutatio; nam componit ex hypo
quod est sub: et allage mutatio. Dicitur autem figura quā
verba per aduersum intelliguntur; ut trade rati uentos pro
ratem ventis. Ab aliquibus vero Hypallage dicitur sub-
alternatio et Hypallatto subalterno.

lxix.

Vrbem quā statuo est uestra: Antiptosis habetur

Antiptosis dici potest latine pro casu: figura est quādo
casus pro altero casu ponitur, ut urbem pro viis. Fit, n.
ex anti quod est pro et ptosis casus: pto autem producit
quia per, o. magnum scribitur.

lxx.

Quando adiectiuō in substantiuū resolutum est
Endiadis fiet: Calybem frenosq; momordit.

Vteris Endiadi pateris libamus & auro.

Endiadis figura est quum resoluitur substantiuū in ad-
iectiuū; ut calybem frenosq; momordit: per calybeos fre-
nos. Et pateris libamus et auro; id est pateris auris. En-
diadis componitur ab hen quod est unum: dia per, et dyo
duo; id est quando unum per duo dicitur, sed cum hen ha-
beat, h. potius hendiadis cūn, h. scribi deberet.

c.iiii.

Ixxi.

Si dicas minus: & plus signes: Liptote habetur.
Munera nec sperno dulcis amic tua.

CLiptote dici potest defectiva: Nam a Lipo quod est
deficio vel linquo deriuatur: Sit autem quum minus di-
citur & plus intelligitur: ut munera nec sperno: id est liben-
ter accipio.

Ixxii.

Temporis esse solet descriptio Chronographia.
Vertitur interea cælum: & ruit oceano nox.

Chronographia dici potest temporis descriptio, chro-
nos enī tempus est: & graphia scriptura, Chronicos ve-
ro temporalis dicitur, Chronizo autem tardo moror per
senero.

Ixxiii.

Topographia loci sed mundi Cosmographia.
Lucus in urbe fuit media lætissimus umbra.

CTopographia loci descriptio: Nam Topos locus: et
graphia scriptura dicitur, Hęc eadem Topothesia dici
potest: Topos enim locus: & Thesis positio dicitur. Est
autem Topographia veri loci descriptio: Topothesia si-
cti, auctor Lactantius, ii, tb, & Servius, i, qn,
Cosmographia dicitur mundi descriptio: Componit aut
ex Cosmos quod est mundus: & graphia scriptura pictu-
rae, Cosmeo aut orno significat. Cosmicos mundanus
dicitur. Cosmios ornatus honestus, Cosmos ornamen-
tū: quē & latini mundū vocāt: & mundus orbis etiā dī.

lxxvij.

Respondens ad quæ sunt forsitan obiectio*n*a
Das Anthypophoram: cum nil tamē obiectatur.
Sum pius heu doleo nam mihi sāpe nocet.

CAntipophora sit quū tacit^e obiectio*n*i responde*r*, posset
me quisque interrogare: quū dico sum pius: heu doleo: cur
doles: iccirco respōdi: nā mihi sepe nocet. Antī pratra dicit
Hyphophero subduco vel suffero: quasi pratraria subductio
lxxxv.

Antitheton gr̄ce: contrapositumque; latine.
Frigida pugnabant calidis; humentia siccis:
Mollia cum duris: sine pondere habētia pondus
CAntitheton dici pott a nostris pratrariis; vel propositū; nam si-
gura est quū pratria pratrarijs opponunt̄ ut patuit per exempla
Antitheton prapositū vel cōtentio dicitur vt Fabi⁹. ix. docet
Sed nō vno sit mō; nā τ fit si singula singulis opponuntur
ut vicit pudorem libido: timorē audacia, τ bina binis: nō
nostri ingenij est: vestri auxilijs est, τ sententia e sentētijjs, dicitur
in procionibus; iaceat in indicijjs. Cui promodissime subiungit
ea sp̄es que distinctio dicit̄. Odit populus romanus pri-
uatam luxuriam; publicā magnificentiā diligit.

lxxxvi.

Diligo me: tu te: solet Idiophasis esse.
Allophylis tu me: me uel te diligit ille.
IIdiophasis venit ab idios gr̄ce; latine proprius, τ pha-
sis, i. fama vel dictio.
Allophylos dici pott alienigena: nam componit ex Allo
quod est aliud; τ phylon quod est genus gens natio.

lxxvij.

Brachylogia refert q̄ plurima sub breuitate
Ferte citi ferrum; date tela; impellite remos.

Brachylogia dicitur a nostris breuiloquium; nā a bra-
chy quod est breve componitur; t̄ logia locutio. Brachy-
logos autem breuiloquus. Sit autem Fabio teste li. viij.
quum plura paucis complectimur, vt Licero contra con-
cionem Adelelli teste eodem libro nono; qui indicabātur
eos vocari; cuius odiri; ad senatum adduci iussit. Idem vo-
genus dicitur etiam Ahybeton eodem auctore.

lxxviii.

Fertur Erotema at quotiens interrogat ullus
Quid melius turdo; uulua quid dulcius ampla?

Erotēma vel Erotema interrogatio dicitur. Erotaō in-
terrogo. lxxix.

Fertur Ephexegesis quæ explanat prius acta.
Tolle fuga Turnum; atq; instantibus eripe fatis

Eperegesis vel Epbergesis interpretatur expositio;
ab Epi pr̄positione; et exegesis interpretatio expositio.
Exgeomē autem expono.

xc.

Absenti sermo directus: Apostropha habetur:
Sic loquor absenti scriptam dū mitto salutem.
Hanc tibi priamides mitto ledæa salutem.

Apóstrophe dicitur a Fabio libro nono auersus sermo
sive auersio. Est autem figura locutiōis: quum ad aliquę
per secundam personam sit conuersio. vt te nūc alloquor
Ap̄ricane. Apostropho autem auerto significat.

xcii.

Pars in frusta secant dic Synthesin esse figuram.

Synthesis dici potest compositio. Sit autem quum sin-
gulare nomen collectuum verbo plurali componitur; vt
populus clamant.

xcij.

Personamq; nouam formans das Prosopopœiaz.
Qui modo nasonis fueramus quinq; libelli.

Prosopopoeia dicitur personę fictio. vt Fabius in no-
no scribit. Componitur autem a Prosopon quod est per
sona: et P̄eo facio vel fungo. Figura est: vel quando in
animatum ad animatum loquitur: vt patuit in exemplo:
vel animatum ad inanimatus: vt Horatius. Quid ampli
o mare et o terra ardeo: Vel quando etiam ad inanimatus
ipsum quoq; inanimatum loquitur. vt apud Aret. libro se-
cundo: Terra ad maria loquitur et flumina.

xciiij.

Euphonia bonus sonus est: ut dictio pulchra.
Tytides pro tydides sic aptius aiunt.

Euphonia transfertur a Prisciano bona sonoritas: &
Quintiliano autem vocalitas. ab aliquibus bona vox.

xciiij.

Confundit numerum: casus: genus: Alleothicta

Sive Allœosis: quæ permutatio fertur.

Allotheta dici potest latine aliter posita'. Allos enim est aliter; et Theta posita: Priscianus vero libro xvij. interpretatur Allotheta variationem: Alloeos enim diversus ac varius dicitur. Allococo pmuto. Alloeosis permutatio. Confundit autem numerum: ut pars in frusta se cant. Casus: ut Tu mihi quodcunqz hoc regni: pro hoc regnum. Item urbem quam statuo vestra est: pro vrbis. Genus: Virgilius in b. Dulce satis humor: depulsis arbitus hædis: Lenta salix foeto pecori: mihi solus Amyn thas. Ad dulce enim quod est neutrum tam foeminina q̄ masculina reddidit.

xcv.

Altior est sensus quotiens q̄ quem tibi uerba Declarant: uel quam dicis plus significatur. Aut etiam quod non dicis: scito Emphasim esse

Amplior virtus est Emphasis (ait octauo Fabius) altiorem præbens intellectum q̄ quem verba per se ipsa declarat. Eius duæ sunt species. Altera que plus significat q̄ dicit. Altera que etiam id quod non dicit. Prior est et apud Homerū: quum Menelaus graios in equum descendisse ait: Nam verbo uno magnitudinem eius ostendit. Et apud Virgilium: Semissum lapsi per funem: nam sic quoqz magnitudo demonstrata est. Idē Cyclopia quā iacuisse dicit per antrum prodigiosum illud corpus spatio loci mensus est. Sequēs positum est in voce aut oīo supra aut etiā obscissa, supprimit vox ut sec p ligario cicero

Quod si in tanta fortuna bonitas tanta non est: quam tu
per te: per te inquam obtines: intellecto quid loquor: Ta-
cuit enim illud quod nibilominus accipimus: non deesse
homines qui ad crudelitatem euz impellerent. Virgilius
item primo g'. Emphasin fecit auctore Seruio. Dixit enī
Quum iam glandes atqz arbuta sacre deficerent sylue: et
victum dodona negaret, significatur enim etiam id quod
non dicit, hoc est non solum alie sed etiam sacre; nāqz ba-
rum sterilitas aliarum denotat infecunditatem. Empha-
sis autem dicitur significatio demonstratio eff. gies. Em-
phēno manifesto; Emphanizo declaro demonstro.

xcvi.

Quum plures uoces uno accentu legis: esto
Lector hyphen. etenim uel qñquidē manifestat.
Hyphen dici potest sub vno: hypo enim sub. τ hen vñ
significat. Et tunc sit quum plures dictiones sub vno ac-
centu leguntur. vt quandoquidem et similia. Est autē; ac-
centus; idest virgula ab ultima littera primę dictionis ad
primā sequentis subducta; vt theologos.

xcvij.

Epanodos græce est: regressio quippe latine.
Hic par est uobis: non par mihi Iulius arte.

Epanodos græce dicitur; nostri regressionem dicūt; vt
Fabius ait libro nono. Nec solum in eodem sensu: sed
etiam in diuerso eadem verba: vt principum dignitas est
pene par; non par fortasse eorum qui sequebantur. Item
magnus est labor dicendi; magna est res.

Epanodos sit ex Epi τ Ana: que duo simul etiam et
iterum siue retro indicant: τ Hodos via: quasi retro via;
Idest regressionem indicet; vt principatus bonus est; non

bonus autem qui in tyrannide cōmutatur.

xcvij.

Alterius iuxta formas aliquid reperitur
Descriptum quotiens Catatyposis uocatur:
Omnia mercurio similis: uocemq; coloremq;
Et crines flauos:& membra decora iuuentæ.

Catatyposis dici pōt secundum vel iuxta figurā: Cata
eni secundū: τ typos figura dī. T yposis formatio imp̄ssio
Dicitur autem tropus: quum aliquid iuxta alterius for-
mam describitur. vt Virgilius. iij. Dia mercurio silis τc.

xcix.

Siqua per excellens posuere Catexochē habetur.
Catexochē dici pōt per excellētiā: vt Virg. i. g. bo-
nes per excellētiā nominauit: quum dixit: que cura
boum: quis cultus habendo sit pecori; ibidem τ victū do-
dona negaret. Cata hic per significat: Exochē eminētiā
vel excellētiā dicitur. Exochos egregius excellens.

c.

Pro astuto sapiens (fit paradiastole) dictus

CParadiastole fit teste Fabio libronono quum te pro
astuto sapientem appellas: pro confidente fortem. Com-
ponitur autem ex para: id est iuxta: et Diastole dilatatio-
nam tunc quoq; fieri dicimus quum rem nostram interp-
tatione dilatamus; sic prodigum dicimus liberalem; teme-
rarum fortem τ similia.

Ci.

Dic ego paulus amo (Euocatio dicit esse) &

Tu Cicero curris.

CEuocatio est imediata reductio tertie psonæ ad primas

vel secundam; ut ego Antonius scribo; tu Socrates cur-
ris.

Cij.

Est Appositio coniunctio quippe duorum

Substantiuorum declarat seq; uicissim.

Miratur molem æneas magalia quondam.

Appositio est continua piunctio duorum substantiuorū
quorum alterum declarat alterū. ut proximus ille procas
troianę gloria gentis. Requiruntur autem in appositiōe
duo substantiuia in codem casu.

Cij.

Syllepsis siue & conceptio tripliciter sit:

Et genere & numero & persona: indignus autem
Hic deducendum est ad dignius optime lector.

Conceptio seu Syllepsis est adductio indignioris ad
dignius. Sit autem tribus modis. genere. numero. & per-
sona. Genere ut masculinum concipiatur foemininū et neu-
trum: foemininum vero concipiatur neutrū. ut Quintus
& Martha sunt mei. pyrrhus & hoc animal sunt tui. mar-
tha & hoc animal sunt nostre. Lucanus primo. Uis erat
hinc leges & plebiscita coacte. Masculinū genus dignū
est foeminino & neutro: & foemininū neutro. Numero ut
pluralis numerus concipiatur singularem; vel singularis di-
ctio plurali verbo redditur. hoc enim Schema late patet
ut Bonatus ait. ut discipuli & preceptor legunt; vel disci-
puli cum preceptore legunt; iste & ille gaudet. Persona ut
pma recipiat secundā & teritā. secūdā recipiat tertiā. Pri-
sciano auctore li. xij. & xvij. prima enī dignior est secunda
& tertia. secunda vero dignior est tertia. dic ergo: Ego et
tu legimus. ego & ille scribimus. ego & vos tulli fecimus.
tu & ille scribitis.

Idem ab Anc. ad Lectorem.

Appollodorus et tradit Celius auctore Fabio incōpre-
hensibilia partis huius p̄cepta existimauit. Itaq; si oia
minime prosecutus fuerim: quid mirum: cū res sit quodā-
modo infinita: Illud tamen p̄tereat neminem: de figu-
ris extare hodie nullum opusculū: quod quidez ita plene
dilucideq; p̄cipiat uti hoc nostrum. Conferentibus res
ipsa ostenderet.

Finit Carmen de Figuris.

S me
S me

